

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У СУБОТИЦИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
-обавезна садржина- свака рубрика мора бити попуњена(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику, а назив и место рубрике не могу се мењати
или изоставити)

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију: 25.01.2018. Наставно-научно веће Економског факултета у Суботици, Универзитет у Новом Саду</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <p>1. Доц. др Кристина Мијић, доцент. Ужа научна област: Рачуноводство, анализа и ревизија (по Одлуци Наставно-научног већа број: 08-3499, од 26.10.2017. године ужа научна област Финансије и рачуноводство еквивалента је раније постојећој научној области Рачуноводство, анализа и ревизија) Датум избора у звање и назив факултета: 01.12.2016. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици</p> <p>2. Доц. др Вер Мировић, доцент. Ужа научна област: Финансије (по Одлуци Наставно-научног већа број: 08-3499, од 26.10.2017. године ужа научна област Финансије и рачуноводство еквивалента је раније постојећој научној области Финансије) Датум избора у звање и назив факултета: 05.03.2015. Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици</p> <p>3. Проф. др Драган Микеревић Ужа научна област: Пословне финансије Датум избора у звање и назив факултета: 29.12.2006. Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет.</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Милош, Милорад, Илић</p> <p>2. Датум рођења, општина, држава: 27.04.1986., Нови Сад, Република Србија</p> <p>3. Назив факултета: Економски факултет у Суботици Назив студијског програма дипломских академских студија – мастер: Рачуноводство и ревизија Стечени стручни назив: Дипломирани економиста - мастер</p> <p>4. Година уписа на докторске студије: 2010. година Назив студијског програма докторских студија: Менаџмент и бизнис Модул: Пословне финансије, рачуноводство и ревизија</p> <p>5. Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране:</p> <p>6. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:</p>

**III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
МОДЕЛ ЗА ОЦЕНУ КРЕДИТНЕ СПОСОБНОСТИ ЗАСНОВАН НА АНАЛИТИЧКИМ
ПОКАЗАТЕЉИМА**

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Докторска дисертација Милоша Илића под насловом: „Модел за оцену кредитне способности заснован на аналитичким показатељима“ је написана на 159 страна текста. Основни текст је структуриран кроз увод, пет основних поглавља, закључак, списак коришћене литературе, и преглед табела и приказа. У оквиру основних пет поглавља дисертације, представљено је укупно 34 приказа и 44 табеле. Испред основног текста, докторска дисертација се састоји од дела који се односи на кључну документацијску информацију (образац 5а), на српском и на енглеском језику, апстракт на српском и енглеском језику, као и детаљан садржај. При изради докторске дисертације коришћено је укупно 122 извора литературе. Структура докторске дисертације садржи следећа основна поглавља:

Увод

1. Управљање кредитним ризиком у савременим условима пословања
2. Финансијски извештаји као основ за оцену кредитне способности предузећа
3. Оцена кредитне способности предузећа заснована на аналитичким показатељима
4. Развој модела за оцену кредитне способности предузећа заснован на предефинисаним аналитичким показатељима
5. Анализа резултата и примена креираног модела за оцену кредитне способности предузећа на домицилном тржишту

Закључна разматрања

Литература

Списак табела

Списак приказа

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Увод

Уводни део приказује теоријски и емпиријски аспект финансијских извештаја, аналитичких показатеља као и кредитног ризика у оквиру којег је ближе дефинисан научно истраживачки контекст истраживања докторске дисертације. У уводном делу се јасно дефинише проблем истраживања, потом предмет и циљеви истраживања докторске дисертације. Такође, у уводном делу је постављена основна и помоћне хипотезе. Уводни део докторске дисертације садржи и програм истраживачког рада, као и скраћени преглед структуре докторске дисертације са кратким описом свих главних поглавља.

Позитивно се оцењује

1. Управљање кредитним ризиком у савременим условима пословања

У првом поглављу кандидат је указао на основна обележја која се односе на управљање кредитним ризиком од стране кредитора, затим који су то регулаторни оквири који дефинишу управљање кредитним ризиком и које су то основне чињенице које ближе дефинишу појам кредитног ризика. Аутор је посебан нагласак ставио на приступе и начине евалуације кредитног ризика, као и фазе односно процесе управљања кредитним ризиком. На основу идентификованих обележја, кандидат је, у првом поглављу, приказао како кредитни ризик утиче на кредиторе у савременим условима пословања.

Позитивно се оцењује

2. Финансијски извештаји као основ за оцену кредитне способности предузећа

У другом поглављу кандидат се бавио проблематиком значајности финансијских извештаја који представљају носиоце релевантних података о самом предузећу, а од којих зависи доношење одлуке од стране кредитора. Аутор је указао на значај финансијских извештаја као генератора информација о стању и успеху пословања предузећа. Након тога, дефинисани су основни циљеви као и правила презентовања финансијских извештаја, али и њихове карактеристике и регулаторни оквири који их уобличавају. Кандидат је у другом поглављу приказао и како финансијски извештаји утичу на одлуку о одобравању кредитних средстава, као и на њихов утицај при доношењу одлука у савременим условима пословања.

Позитивно се оцењује

3. Оцена кредитне способности предузећа заснована на аналитичким показатељима

У трећем поглављу кандидат Милош Илић указује на везу између анализе финансијских извештаја и процеса доношења кредитних одлука. При томе, аутор је приказао који су то основни циљеви и стандарди за анализу финансијских извештаја али и које су то различите технике које се примењују при самој анализи. Кандидат се посебно осврнуо на рачуно анализу, односно анализу аналитичких показатеља као генератора различитих информација и вредности који се односе на финансијску снагу и способност предузећа. Аутор је приказао и који су то савремени модели за оцену кредитне способности предузећа, који се базирају на аналитичким показатељима, као и њихову компаративну анализу. У оквиру овог поглавља су презентоване предности и недостаци иностраних савремених модела за оцену кредитне способности, као и потреба за развојем модела који би био карактеристичан за домицилно подручје.

Позитивно се оцењује

4. Развој модела за оцену кредитне способности предузећа заснован на предефинисаним аналитичким показатељима

Четврто поглавље фокусира се на развој модела за оцену кредитне способности предузећа који се базира на аналитичким показатељима карактеристичним за домаћа предузећа и специфичностима пословања предузећа на домицилном тржишту. Аутор у овом поглављу дефинише које су то полазне претпоставке у развијању националног модела за оцену кредитне способности предузећа, затим приказује избор метода који се користи у развоју модела као и узорак са дескриптивном статистиком који се користи у наведену сврху, те дефинише аналитичке показатеље који карактеришу пословање домаћих предузећа и који ће бити искоришћени за коначни развој модела. Кандидат Милош Илић је детаљно приказао четири фазе истраживања, које за крајњи циљ имају развој модела за оцену кредитне способности предузећа који се базира на аналитичким показатељима. Фазе истраживање

обухватају: развој модела за оцену групе ризика предузећа који се базира на свим релевантним аналитичким показатељима, развој модела за оцену групе ризика предузећа који се базира на статистички значајним аналитичким показатељима, модел за оцену кредитне способности предузећа који се базира на свим релевантним аналитичким показатељима и на крају модел за оцену кредитне способности предузећа који се базира на статистички значајним аналитичким показатељима. Ток истраживања, потребне податке, опис статистичких метода које су биле употребљене у анализи, циљеви и очекивани резултати кандидат таксативно представља за сваку фазу истраживања.

Позитивно се оцењује

5. Анализа резултата и примена креираног модела за оцену кредитне способности предузећа на домицилном тржишту

У петом поглављу кандидат Милош Илић приказује резултате спроведеног емпиријског истраживања и потенцијалне могућности њихове примене. На првом месту је извршена провера поузданости развијених модела за оцену кредитне способности предузећа. Резултати су презентовани путем одговарајућих статистичких параметара. Након провере поузданости развијених модела, кандидат је извршио тестирање развијених модела на бази тестног узорка. Најпре је извршено тестирање модела за оцену групе ризика, на бази тестног узорка, а потом је урађена компарација развијеног модела и тестног модела. Резултати на бази извршеног тестирања модела за оцену кредитног ризика указују да постоји значајна повезаност између аналитичких показатеља релевантних за домицилно тржиште и кредитног ризика. Потом је извршено тестирање модела оцену кредитне способности предузећа, на бази тестног узорка, а потом је урађена компарација развијеног и тестног модела. Резултати на бази извршених тестирања модела за оцену кредитне способности предузећа указују да уколико се уважавају специфичности пословања домаћих предузећа могуће је развити модел за оцену кредитне способности на националном нивоу. Аутор је у резултатима приказа повезаност између аналитичких показатеља, примене развијеног модела и њиховог коначног утицаја на кредитни ризик, односно на смањење ризика лоших кредитних одлука. Након тога, кандидат је извршио упоређивање примене дефинисаних аналитичких показатеља на развијени модела за оцену кредитне способности са моделом који је развијен за високо развијене земље и са моделом карактеристичним за друго национално тржиште. Добијени резултати су табеларно и графички приказани, и указују да модел за оцену кредитне способности развијен на националном нивоу даје боље резултате од модела креираних за друга тржишта. Приказани резултати указују да применом одговарајућег предиктивног модела за оцену кредитне способности, који је базиран на аналитичким показатељима који уважава карактеристике националног тржишта је могуће смањити ризик лоших кредитних одлука и тиме се потврђује основна хипотеза истраживања. Такође, кроз детаљно приказане и анализирани резултате истраживања у оквиру овог поглавља кандидат потврђује и помоћне хипотезе истраживања. На крају поглавља, кандидат Милош Илић, резимира добијене резултате и приказује критички осврт и бенефите развијеног модела.

Позитивно се оцењује

Закључна разматрања

У оквиру закључних разматрања кандидат Милош Илић детаљно интерпретира резултате истраживања. Аутор указује на фазе истраживачког рада и резултате који су довели до прихватања основне и помоћних хипотеза докторске дисертације. На крају закључка указује на оригинални научни и практични допринос резултата докторске дисертације. Резултати истраживања и формирано закључци докторске дисертације јасно су и концизно представљени.

Позитивно се оцењује

Литература

Списак коришћене литературе садржи 122 референци релевантних иностраних и домаћих аутора из области, рачуноводства, финансијског извештавања, анализе финансијских извештаја, статистике и ризика. Списак литературе доминантно чине научни радови објављени у међународним научним часописима, радови објављени на међународним научним конференцијама и монографије. Сви извори литературе су на адекватан и једнообразан начин цитирани у оквиру основног текста.

Позитивно се оцењује

Списак табела

Кандидат је на једнообразан начин представио списак од 44 табеле које се налазе у докторској дисертацији, уз ознаку броја странице у докторској дисертацији.

Списак приказа

Кандидат је на једнообразан начин представио списак од 34 приказа које се налазе у докторској дисертацији, уз ознаку броја странице у докторској дисертацији.

Позитивно се оцењује

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у часопису са ISI листе односно са листе министарства надлежног за науку када су у питању друштвено-хуманистичке науке или радове који могу заменити овај услов до 01.јануара 2012. године. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

1. Илић М., Саковић Д.: *Квантитативни индикатори у функцији оцене кредитне способности предузећа*, Економски погледи, 2018, број 2, стр. 1-16 (М53)
2. Илић М., Саковић Д.: *Заокрет традиционалне анализе кредитне способности предузећа ка савременим методама и технологијама*, Стратегијски менаџмент и системи подршке одлучивању у стратегијском менаџменту, Економски факултет у Суботици, 19. Мај 2017 (М33)
3. Илић М.: *Managing the risk of E-banking*, II међународни научни скуп EMC 2012., Зрењанин, Технички факултет „Михајло Пупин“ Зрењанин, 22-23. јун 2012 (М33)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу анализе докторске дисертације, постављених циљева и проблема истраживања, интерпретације резултата и донетих закључака, комисија констатује да је кандидат Милош Илић дао оригиналан допринос у области анализе и оцене кредитне способности предузећа при томе се базирајући на аналитичке показатеље који су карактеристични за домицилно подручје. Овај допринос се огледа у развоју модела за оцену кредитне способности предузећа који се базирају на аналитичким показатељима релевантним за домаћа предузећа. У оквиру спроведеног емпиријског истраживања основна хипотеза да је применом одговарајућег предиктивног модела за оцену кредитне способности, који се базира на аналитичким показатељима који уважавају карактеристике националног тржишта, могуће смањити ризик лоших кредитних одлука, је потврђена. Резултати истраживања показују да применом аналитичких показатеља релевантних за домицилно тржиште је могуће развити модела за оцену кредитне способности предузећа који даје адекватне оцене о самом предузећу, а поред тога модел као такав даје поузданије резултате од модела који су развијени за друга финансијска тржишта. Комисија закључује да се специфични допринос докторске дисертације остварује и кроз:

- Повећање ефикасности при процени кредитне способности предузећа.
- Боље разумевање аналитичких показатеља који у најбољој мери дефинишу пословање предузећа на домицилном тржишту.
- Боље разумевање утицаја дефинисаних аналитичких показатеља на доношење кредитне одлуке о одобравању кредита.
- Боље разумевање повезаности између аналитичких показатеља релевантних за домицилно тржиште и кредитног ризика.
- Повећање поузданости при доношењу коначне одлуке о одобравању кредита употребом модела који се базира на успешности пословања предузећа, а не на његовом потенцијалном банкротству.
- Већа поузданост примене модела развијеног за оцену кредитне способности предузећа у односу на инострано развијене моделе.
- Могућност употребе развијеног модела за оцену кредитне способности предузећа базираног на аналитичким показатељима од стране кредитора са домицилног тржишта.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Резултати емпиријског истраживања докторске дисертације презентовани су на систематичан начин у виду табела и приказа. Обрада, анализа и интерпретација података урађена је у складу са релевантним статистичким методама и алатима. Дискриминациона анализа и логистичка регресија као методе статистичке обраде података у потпуности одговарају постављеном проблему истраживања у докторској дисертацији. На основу претходног комисија позитивно оцењује начин приказа и тумачења резултата истраживања.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме
Докторска дисертација написана је у потпуности у складу са образложењем наведеним у пријави теме.

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе

Докторска дисертација својим насловом, садржајем, постављеним проблемом и предметом истраживања, дефинисаним хипотезама (основном и помоћним хипотезама), методологијом истраживања, резултатима истраживања и начином интерпретирања тих резултата садржи све битне елементе.

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци

Након разматрања докторске дисертације кандидата Милоша Илића комисија доноси закључак да иста представља оригиналан допринос науци у области оцене кредитне способности предузећа, анализи финансијских извештаја и анализи ризика, из разлога што су остварени следећи циљеви истраживања:

- Идентификација релевантних аналитичких показатеља (пословни приходи, укупне обавезе и капитал, коефицијент финансијске стабилности и коефицијент задужености) који показују тренутне перформансе предузећа са домицилног тржишта.
- Развијен је модел за оцену кредитне способности предузећа за домицилно тржиште који се базира на идентификованим релевантним аналитичким показатељима.
- Испитивани су и потврђени позитивни ефекти употребом развијеног модела за оцену кредитне способности предузећа кроз повећање ефикасности кредитне анализе смањивањем времена и трошкова потребних за спровођење исте, као и унапређење квалитета саме анализе повећавањем објективности при доношењу кредитних одлука.

Спроведеним истраживањем и приказом остварених резултата аутор је у теорију и праксу анализе кредитне способности предузећа увео могућност примене оригиналног модела за оцену кредитне способности предузећа, који смањује трошкове обраде кредита и доприноси повећању поузданости и смањењу неадекватног одлучивања приликом доношења одлуке о одобравању кредита.

4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Докторска дисертација не садржи недостатке који утичу на резултат истраживања.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације кандидата Милоша Илића, Комисија предлаже да се докторска дисертација под називом „МОДЕЛ ЗА ОЦЕНУ КРЕДИТНЕ СПОСОБНОСТИ ЗАСНОВАН НА АНАЛИТИЧКИМ ПОКАЗАТЕЉИМА“ прихвати, а кандидату одобри одбрана.

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Доц. др Кристина Мијић, доцент.

Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици

2. Доц. др Вера Мировић, доцент.

Универзитет у Новом Саду, Економски факултет у Суботици

3. Проф. др Драган Микеревић, редовни професор.

Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.